

УДК 37.013:004:005.336.2(045)

Розман Ірина

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри англійської мови,
літератури з методиками навчання,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна
ORCID: 0000-0002-4951-007
e-mail: rozmanii@ukr.net

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК КОМПЕТЕНТІСНА СКЛАДОВА НАВЧАННЯ

Анотація. У статті розглянуто значення студентоцентрованого навчання та цифрових технологій у сучасному освітньому просторі. Проаналізовано реалізацію студентоцентрованого підходу щодо варіативного викладання освітніх компонентів з урахуванням індивідуальності викладача, його стилю роботи. Зауважено на складнощах системного використання цифрових технологій на аудиторних заняттях через відсутність досвіду ефективного використання цифрових інструментів у освітньому процесі. Наголошено, що недостатнє використання потенціалу цифрових технологій впливає на якість навчання здобувачів освіти. Запропоновано конкретні форми роботи стосовно традиційних та цифрових методів навчання. Закцентовано увагу на студентоцентрованому підході вмілого залучення студентів до активного освітнього процесу, де вони мають можливість виступати в ролі учасників, а не просто пасивно отримувати готову інформацію. Перспективи активного впровадження цифрових технологій сприятимуть використанню їх в освіті, що надасть можливості поглиблювати знання та розвивати креативну та практичну складові здобувачів освіти.

Ключові слова: студентоцентризм, цифровізація навчання, компетентність, дослідження, технології, діджиталізація, формування.

Постановка проблеми. Формування студентоцентрованого підходу з використанням цифрових технологій – одне з найважливіших завдань сучасної науки. Питання полягає у тому, що виникла необхідність акцентувати увагу на

потребах, інтересах та розвитку ключових компетентностей здобувачів вищої освіти, замість традиційної викладацько-центрованої моделі. Проте процес реалізації студентоцентрованого підходу до навчання може бути складним через недостатню підготовленість викладачів до використання цифрових технологій, через відсутність досвіду ефективного застосування цифрових інструментів. Несформованість навичок діджиталізації призводить до неповного використання потенціалу цифрових технологій.

Аналіз останніх досліджень із проблеми. Концептуальні засади діджиталізації та інформатизації освіти сучасності розглядали Т. М. Ярмольчук [15], В. Биков [4], Н. Морзе [11], Т. О. Топузов [13]. Формуванню цифрової компетентності присвячені роботи як українських, так і зарубіжних вчених, серед яких: Н. Морзе, С. Яшанов досліджували аспекти формування інформаційної компетентності вчителя сучасної школи [11; 16], О. Хомишак [14], розробила методiku застосування комп'ютерів у процесі навчання іноземних мов. Н. Бібік у праці «Компетентнісний підхід у сучасній освіті» [5], вказує на основні орієнтири розвитку компетентнісного підходу. О. Малихін у студіях [2], описує дидактичні умови формування індивідуальних стратегій навчання здобувачів вищої освіти.

Філософські питання щодо людиноцентризму, з'ясували вчені В. Андрющенко, І. Зязюн, В. Кремень, П. Баум, Р. Флюеллінг, Ю. Рашкевич та інші. На думку Л. Кондрашової, викладач не повинен перебувати в полоні інструкцій, строгих методичних рекомендацій, а має будувати освітню діяльність майбутніх фахівців відповідно до творчого, проєктно-конструктивного й духовно-особистісного досвіду [8]. Проблеми підготовки майбутніх фахівців в умовах студентоцентрованого підходу можна знайти в працях Т. Авшенюк, Т. Ковалюк, О. Спіріна, К. Осадчої, Н. Кунанець, О. Мартинчук, О. Попової, І. Сидорук, В. Токар та інших.

Мета статті полягає у висвітленні питання студентоцентрованого підходу навчання та доцільності використання цифрових технологій у сучасній освіті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дослідження студентоцентрованого підходу у освіті доводить, що педагогічна стратегія, яка акцентує увагу на активній ролі студентів у власному навчанні є результативною. Такий підхід спрямований на розвиток фахових компетентностей, які необхідні для успішного функціонування в сучасному світі. Студентоцентрований підхід до навчання передбачає залучення студентів до активного освітнього процесу, де вони мають можливість виступати у ролі активних учасників, а не просто

пасивно отримувати інформацію. Урахування індивідуальних особливостей студентів, їхніх потреб і темпу навчання для забезпечення максимального розвитку стимулюють самостійний пошук інформації, аналізу та вирішення нагальних проблем. Тісна співпраця між здобувачами освіти та викладачами сприяє розвитку критичного мислення та креативності.

Ураховуючи систему Бенджаміна Блума, ми звертаємо увагу на вищий порядок засвоєння та імплементацію знань у процесі аналізу, синтезу, оцінки. Оцінка здійснюється на основі досягнень студентів, їхньої здатності використовувати знання у практичній діяльності, а не лише спиратись на їх запам'ятовування, розуміння та застосування.

Принцип студентоцентризму спонукає заклади вищої освіти збалансувати високий рівень первинної професійної підготовки та вміння самонавчатися з фундаментальною підготовкою, яка дозволяє нарощувати необхідні фахові знання, надає здатність працювати у багатофункціональному швидкозмінному інформаційно-технологічному середовищі [6].

Студентоцентрований підхід передбачає зміну ролі викладача з «джерела знань» на ментора, який сприяє розвитку навичок самостійного навчання у здобувачів за умови їх власного бажання.

Розширення інформаційних можливостей, підвищення ролі знань відбувається шляхом забезпечення не тільки обов'язкового освітнього компоненту, а і через дисципліни вільного вибору, академічну мобільність та трансфер кредитів; регламентується програмами навчальних дисциплін, забезпечується відповідними навчально-методичними матеріалами та контролюється під час проведення заходів модульного контролю.

Використання студентоцентрованого підходу забезпечує посилення ролі здобувача вищої освіти як рівного учасника процесу навчання – від пасивного слухача до активного, який може впливати на процес отримання знань, теоретичних компетенцій і практичних навичок, самостійно визначити власні інтереси та потреби. Такий підхід сприяє глибокому засвоєнню матеріалу, розвитку критичного мислення, творчих здібностей та підготовці студентів до викликів сучасного світу.

Системне засвоєння знань дає можливість використовувати їх впродовж довгого періоду. Отримані теоретичні знання у ЗВО впливають на професіоналізм молодого фахівця, спонукають до саморозвитку та вдосконалення щодо обраної спеціальності. У зазначеному процесі доміантою є цифровізація.

Одна з головних переваг використання цифрових технологій у процесі навчання – це можливість викладача контролювати не лише прикладну ефективність навчання, а й швидкість засвоєння матеріалу здобувачами; час, витрачений на виконання того чи іншого завдання; рівень розуміння нової інформації тощо [1].

Для викладачів, які надають перевагу студентоцентрованому підходу до освітнього процесу здобувачів – це відповідність концепцій освіти та саморозвитку, а для викладачів, які орієнтовані на контент дисципліни, основним у цьому процесі є передача інформації.

Для здобувачів, у яких глибинний підхід до навчання – важливим є знання з розумінням, практичним застосуванням та постійним вдосконаленням знань; для студентів, у яких поверховий підхід до навчання, нормою є готові знання, які вони отримують на аудиторних заняттях та, здебільшого, з поганим розумінням та систематичністю.

Тільки активне навчання сприяє розвитку пізнавальних і комунікативних навичок здобувачів: отримання глибшого рівня розуміння інформації, активність учасників освітнього процесу та бажання одночасно бути і спостерігачами, і акторами. Про цей факт свідчить експериментальне навчання: «навчання на практиці»[3].

В освітньому процесі завжди існує протистояння пасивного навчання активному. Формальній лекції протистоїть лекція з елементами дискусії; засвоєнню матеріалу – навчання в процесі роботи; демонстрації – навчання та активізація до роботи однокласників/опонентів. «Той, хто говорить, навчається», говорив Лев Виготський [9].

Ми акцентуємо увагу на тому, що навчання шляхом використання традиційних та цифрових методів навчання базується на окремих формах засвоєння матеріалу, а саме:

1. Процес здобуття знань здобувачами – це навчання, під час якого вони отримують інформацію на аудиторних заняттях, подкастах, шляхом читання книг та контенту веб-сайтів, перегляду демонстративних роликів та відео. Традиційні методи опанування знань – це читання паперових ресурсів, прослуховування презентацій, майстер-класи, міміка, жести викладача. До цифрових технологій відносять такі: читання мультимедіа, цифрових документів, прослуховування веб-трансляцій та подкастів, перегляд анімації та відеороликів.

2. Навчання шляхом співпраці викладача та здобувача освіти охоплює обговорення, дискусію, практичне застосування фахових компетентностей. Існують два підходи до організації співпраці – традиційний метод та цифрові технології. До традиційного підходу належать проєкти малої групи, обговорення результатів інших учасників та створення спільного виходу. До цифрових технологій співпраці відносять проєкти малих груп з використанням онлайн-форумів, сайтів, чатів; обговорення результатів інших; створення спільного цифрового виходу.

3. Процес створення задуму включає спосіб, де викладач мотивує здобувачів закріплювати те, чому вони навчилися, визначаючи своє поточне концептуальне розуміння того, як вони зможуть використовувати знання на практиці як традиційними методами, так і за допомогою цифрових технологій. До традиційного підходу належить створення артикуляцій за допомогою заяви, нарису, звіту, облікових записів, конструкції, вистави, артефактів, анімації, моделі. До цифрових технологій щодо їх практичного застосування відносять створення та зберігання цифрових документів, представлення конструкцій, онлайн-ресурсів, слайд-шоу, фотографій, відео, блоги, електронні порт фоліо.

4. Практичне застосування набутих компетентностей дозволяє здобувачам адаптувати свої ідеї до мети завдання та використовувати зворотній зв'язок з метою покращення власної подальшої практичної дії/мети. Фідбек може надходити від самороздумів, від викладачів та однокласників, від аналізу попередніх дій щодо покращення власних результатів стосовно поставленої мети. До традиційних методів практичного застосування знань належить відпрацювання вправ, виконання практичних проєктів, лабораторні заняття, навчальні екскурсії, інтерактивне навчання. До цифрового застосування практичних навичок – використання моделювання, мікроосвіта, віртуальна лабораторія та створення інтернет-ресурсів.

5. Дослідження – це навчання через застосування креативності, яке допомагає здобувачам досліджувати, порівнювати та критично оцінювати тексти, документи та ресурси, які відображають концепції та ідеї під час навчання. Для дослідження, у процесі якого використовують традиційні методи, типово застосування текстів навчальних посібників, аналізу ідей та інформації в низці матеріалів, порівняння текстів, перекладів, пошуком інформації та нових ідей. Для цифрових технологій характерний аналіз цифрових ресурсів через використання цифрових інструментів для збору інформації, цифрових інструментів для пошуку нової інформації, оцінки ідей.

6. Навчання через дискусії вимагає від здобувачів навичок softskills, вміння формулювати свої ідеї та запитання і мати власні умотивовані відповіді на них, а також оскаржувати ідеї або запитання від викладача та/або своїх одногрупників. Для результативної дискусії використовуються традиційні методи: дискусійні групи, практичні/лабораторні заняття. Доречно застосовувати цифрові методи під час дискусії: дискусійні форуми, засоби веб-конференцій, синхронний/асинхронний методи.

Сучасне суспільство висуває усе нові і нові вимоги, підвищує планку якості освітніх послуг. Вже сьогодні затребуваними є компетенції, які ще вчора були другорядними, а тепер отримали статус першочергових – вміння працювати в команді, вміння вчитися упродовж життя, готовність до змін, вміння діяти у нестандартних ситуаціях тощо. Набути ці та інші затребувані компетенції не можливо без змін інноваційного характеру у всіх складових науково-педагогічної діяльності [12].

Студентоцентроване навчання стимулює розвиток методичного, організаційного і технологічного забезпечення, а також зміну ролі викладача. Студентоцентрована освіта з акцентом на набутті впродовж навчання відповідних компетентностей жодною мірою не протирічить таким перевагам вищої освіти, як фундаментальність і універсальність. У низці джерел підтверджується той факт, що студентоцентроване навчання передбачає розширення прав і можливостей тих, хто навчається, розробку нових підходів до викладання і навчання, навчальних програм, що відбивають практичний бік реалізації компетентнісного підходу у вищій освіті [7].

Однак, важливо також враховувати деякі виклики, пов'язані з впровадженням цифрових технологій у студентоцентрований підхід, такі як забезпечення доступності до технологій для всіх студентів, захист приватності даних та забезпечення якості освіти при використанні нових технологій.

У всіх випадках поєднання студентоцентрованого підходу до навчання та цифрових технологій потребує в освітньому процесі ЗВО постійного вдосконалення та адаптації методик навчання до сучасних вимог і можливостей.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Питання студентоцентрованого підходу та цифрових технологій цікавить сучасних науковців та професорсько-викладацький склад закладів вищої освіти через те, що вони є двома ключовими складовими сучасної освітньої системи, а їхнє поєднання може відкривати значні перспективи для розвитку освіти. Студентоцентрований підхід покликаний звертатися до потреб окремо взятого

здобувача освіти, спираючись на його індивідуальні особливості, таланти та рівень знань. Цифрові технології дозволяють створювати програми, які адаптуються до потреб конкретного здобувача, надаючи індивідуальні завдання, матеріали та швидке отримання зворотного зв'язку. Перспективи активного впровадження цифрових технологій сприятимуть створенню інтерактивних ігор, симуляцій, віртуальних лабораторій тощо, які дадуть можливість поглиблювати знання та розвивати softskills здобувачів освіти.

У перспективі дослідження цього напрямку пошук більш прийнятних способів взаємодії співпраці здобувачів вищої освіти та викладачів ЗВО щодо студентоцентрованого навчання з використанням цифрових технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Hibert M., Lesic-Thomas A. On wolves, sheep and shepherds: on Bosnian comedy of errors. International responses to the academic manifesto: eports from 14 countries. 2017. URL: <https://social-epistemology.com/2017/07/13/international-responses-to-the-aca-demic-manifesto-reports-from-14-countries-willem-half-man-and-hans-radder>. (дата звернення 12.12.2023)
2. Malykhin O., Aristova N., Kovalchuk V., Opaliuk T., Yarmolchuk T. Higher school teachers' digital competence: strategies for self-assessment and improvement. *Society. Integration. Education: Proceedings of the International Scientific Conference*, May 22nd -23d 2020. 2020. Vol. II. P. 41–51.
3. Revell A., Wainwright E. What makes lectures «unmissable»? Insights into teaching excellence and active learning. *Journal of Geography in Higher Education*. 2009. Vol. 33(2). P. 209–223.
4. Биков В. Ю. Основні концептуальні засади стратегії інформатизації освіти і головна парадигма прийдешнього суспільства знань. *Я-концепція академіка Неллі Ничкало у вимірі професійного розвитку особистості*: зб. наук. пр. / редкол.: І. А. Зязюн (голова), О. М. Отич та ін.; упоряд.: О. М. Отич, О. М. Боровік. Київ, 2014. С. 32–42.
5. Бібік Н. Компетентністий підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. Київ, 2004. С. 7–25. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/9772/1/10-35-1-PB%20%281%29.pdf>. (дата звернення 12.12.2023)
6. Болотіна Є. Студентоцентризм як прояв людиноцентризму в педагогіці вищої школи. 2020. URL: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/tiup/konf/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%A1%D0%9E_2020.pdf#page=13. (дата звернення 12.12.2023)
7. Борисенков В. П. Значение своеобразия и оригинальности в культуре и человеке в условиях глобализации. *Славянская педагогическая культура*. 2010. № 9. С. 5–6. URL: <http://surl.li/okang>. (дата звернення 12.12.2023)

8. Кондрашова Л. В. Сучасні підходи до організації навчальної діяльності. Педагогіка в запитаннях і відповідях: навч. посібник. Київ: Знання, 2006. С. 190–204.

9. Концепція навчання та розвитку Л. С. Вигодський. URL:<http://surl.li/ojzfa>. (дата звернення 12.12.2023)

10. Малихін О. В., Ярмольчук Т. М. Фахова підготовка майбутніх філологів засобами інформаційних технологій. Україна-Німеччина: горизонти освіти і культури (до 120-річчя Національного університету біоресурсів і природокористування України): збірник наук. праць міжнар. наук.-практ. конференції, м. Київ, 23-24 листопада 2017 р. Київ: Мілленіум, 2017. С. 178–180.

11. Морзе Н. В. Формування інформаційної компетентності вчителя сучасної школи. URL: http://www.ua.teach-it.net/materiali_programi/. (дата звернення 12.12.2023)

12. Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті: збірник матеріалів Всеукраїнської наук.-метод. конф. за міжнар. участю, м. Київ, 2–3 березня 2016 р. Київ: КНЕУ, 2016. 434 с.

13. Топузов О. М., Малихін О. В., Ярмольчук Т. М. Стратегічна модель формування готовності майбутніх фахівців з інформаційних технологій до професійної діяльності в умовах розвитку інформаційних систем. *Інформаційні технології засоби навчання*. 2020. Том 77, № 3. С. 205–222.

14. Хомишак О. Методика застосування комп'ютерів у викладанні іноземних мов: методичні рекомендації до лабораторних занять. Дрогобич: РВВ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2017. 62 с.

15. Ярмольчук Т. М. Реалізація компетентнісно-орієнтована парадигма організації освітнього процесу у вищій школі. *Молодь і ринок*. 2017. № 9. С. 164–168.

16. Яшанов С. М. Формування інформативних компетентностей майбутніх учителів технологій у процесі навчання фахових дисциплін з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. 2017. URL: http://www.npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.19/Bovtryk1.pdf. (дата звернення 12.12.2023)

REFERENCES

1. Hibert M., Lesic-Thomas A. On Wolves, Sheep and Shepherds: on Bosnian Comedy of Errors. International responses to the academic manifesto: eports from 14 countries. 2017. URL: <https://social-epistemology.com/2017/07/13/international-responses-to-the-aca-demic-manifesto-reports-from-14-countries-willem-half-man-and-hans-radder>. (data zvernennia 12.12.2023) [in English]

2. Malykhin O., Aristova N., Kovalchuk V., Opaliuk T., Yarmolchuk T. Higher School Teachers' Digital Competence: Strategies for Self-assessment and Improvement. *Society. Integration. Education: Proceedings of the International Scientific Conference*, May 22th -23th 2020. 2020. Vol. II. P. 41–51. [in English]
3. Revell A., Wainwright E. What Makes Lectures «Unmissable»? Insights into teaching excellence and active learning. *Journal of Geography in Higher Education*. 2009. Vol. 33(2). P. 209–223. [in English]
4. Bykov V. Yu. Osnovni kontseptualni zasady stratehii informatyzatsii osvity i holovna paradyhma pryideshnoho suspilstva znan [The Main Conceptual Foundations of the Strategy of Informatisation of Education and the Main Paradigm of the Future Knowledge Society]. *Ya-kontseptsiiia akademika Nelli Nychkalo u vymiri profesiinoho rozvytku osobystosti: zb. nauk. pr. / redkol.: I. A. Ziazium (holova), O. M. Otych ta in.; uporiad.: O. M. Otych, O. M. Borovik. Kyiv, 2014. S. 32–42. [in Ukrainian]*
5. Bibik N. Kompetentnystyi pidkhid u suchasni osviti: svitovy dosvid ta ukraïnski perspektyvy [Competence-based Approach in Modern Education: World Experience and Ukrainian Perspectives]. Kyiv, 2004. S. 7–25. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/9772/1/10-35-1-PB%20%281%29.pdf>. (data zvernennia 12.12.2023) [in Ukrainian]
6. Bolotina Ye. Studentotsentryzm yak proiav liudynotsentryzmu v pedahohitsi vyshchoi shkoly [Student Centrism as a Manifestation of Human Centrism in Higher Education Pedagogy]. 2020. URL: http://www.dgma.donetsk.ua/docs/kafedry/tiup/konf/%D0%97%D0%91%D0%86%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%A1%D0%9E_2020.pdf#page=13. (data zvernennia 12.12.2023) [in Ukrainian]
7. Borysenkov V. P. Znachenije svoeobrazyia i originalnosti v kul'ture i cheloveke v usloviiakh globalizatsii [The Importance of Uniqueness and Originality in Culture and the Individual in the Context of Globalisation]. *Slavianskaia pedahohycheskaia kul'tura*. 2010. No 9. S. 5–6. URL: <http://surl.li/okang>. (data zvernennia 12.12.2023) [in Russian]
8. Kondrashova L. V. Suchasni pidkhody do orhanizatsii navchalnoi diialnosti. *Pedahohika v zapytanniakh i vidpovidiakh: navch. Posibnyk [Modern Approaches to the Organisation of Educational Activities. Pedagogy in Questions and Answers: Study Guide]*. Kyiv: Znannia, 2006. S. 190–204. [in Ukrainian]
9. Kontseptsiiia navchannia ta rozvytku L. S. Vyhodskoho [The Concept of Learning and Development by L. S. Vygodskiy]. URL: <http://surl.li/ojzfa>. (data zvernennia 12.12.2023) [in Ukrainian]
10. Malykhin O. V., Yarmolchuk T. M. Fakhova pidhotovka maibutnikh filolohiv zasobamy informatsiinykh tekhnolohii [Professional Training of Future Philologists Using Information Technologies]. *Ukraina-Nimechchyna: horyzonty osvity i kul'tury (do 120-richchia Natsionalnogo universytetu bioresursiv i*

pryrodokorystuvannya Ukrainy): zbirnyk nauk. prats mizhnar. nauk.-prakt. konferentsii, m. Kyiv, 23-24 lystopada 2017 r. Kyiv: Millenium, 2017. S. 178–180. [in Ukrainian]

11. Morze N. V. Formuvannya informatsiinoi kompetentnosti vchytelia suchasnoi shkoly [Formation of Information Competence of a Teacher of a Modern School]. URL: http://www.ua.teach-it.net/materiali_programi/. (data zvernennia 12.12.2023) [in Ukrainian]

12. Studentotsentryzm u systemi zabezpechennia yakosti osvity v ekonomichnomu universyteti [Student Centricity in the System of Quality Assurance of Education at an Economic University]: zbirnyk materialiv Vseukrainskoi nauk.-metod. konf. za mizhnar. Uchastiu, m. Kyiv, 2–3 bereznia 2016 r. Kyiv: KNEU, 2016. 434 s. [in Ukrainian]

13. Topuzov O. M., Malykhin O. V., Yarmolchuk T. M. Stratehichna model formuvannya hotovnosti maibutnikh fakhivtsiv z informatsiinykh tekhnolohii do profesiinoi diialnosti v umovakh rozvytku informatsiinykh system [Strategic Model of Formation of Future Information Technology Specialists' Readiness for Professional Activity in the Context of Information Systems Development]. *Informatsiini tekhnolohii zasoby navchannia*. 2020. Tom 77, № 3. S. 205–222. [in Ukrainian]

14. Khomyshak O. Metodyka zastosuvannya kompiuteriv u vykladanni inozemnykh mov: metodychni rekomendatsii do laboratornykh zaniat [Methods of Using Computers in Teaching Foreign Languages: Methodological Recommendations for Laboratory Classes]. Drohobych: RVV *Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*, 2017. 62 s. [in Ukrainian]

15. Yamolchuk T. M. Realizatsiia kompetentnisno-orientovana paradyhma orhanizatsii osvitnoho protsesu u vyshchii shkoli [Implementation of a Competence-based Paradigm for Organisation of the Educational Process in Higher Education]. *Molod i rynok*. 2017. No 9. S. 164–168. [in Ukrainian]

16. Yashanov S. M. Formuvannya informatyvnykh kompetentnostei maibutnikh uchyteliv tekhnolohii u protsesi navchannia fakhovykh dystsyplin z vykorystanniam informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii [Formation of Informative Competences of Future Technology Teachers in the Process of Teaching Specialised Disciplines Using Information and Communication Technologies]. 2017. URL: http://www.npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/D_26.053.19/Bovtryk1.pdf. (data zvernennia 12.12.2023) [in Ukrainian]

**STUDENT-CENTERED APPROACH AND DIGITAL TECHNOLOGIES AS
COMPETENCY COMPONENT LEARNING**

Iryna Rozman

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor at the English Language Literature
with Teaching Methods Department,
Mukachevo State University
Mukachevo, Ukraine

ORCID: 0000-0002-4951-007

e-mail: _rozmanii@ukr.net

Abstract. The article examines the importance of student-centered learning and digital technologies in the modern educational space. The implementation of a student-oriented approach to variable teaching of educational components taking into account the individuality of the teacher and his work style is analyzed. It is noted that the systematic use of digital technologies in classroom classes is difficult due to insufficient training of teachers who do not have sufficient training or experience in the effective use of digital tools in the educational process. It is emphasized that insufficient use of the potential of digital technologies contributes to the quality of education. Specific forms of work related to traditional and digital teaching methods are proposed. Emphasis is placed on the fact that the student-centered approach skillfully involves students in an active educational process, where they have the opportunity to act as active participants, and not just recipients of ready-made information. It is emphasized that taking into account the individual characteristics of students, their needs and the pace of learning to ensure maximum development stimulate the independent search for information, analysis and solving the necessary problems. Prospects for the active implementation of digital technologies will promote their use in education, which will provide opportunities to deepen knowledge and develop the creative and practical components of education seekers. It is emphasized that the student-centered approach is designed to address the needs of an individual student of education, based on his individual characteristics, talents and level of knowledge. Digital technologies enable the creation of programs that adapt to the needs of the individual student, providing individualized tasks, materials and rapid feedback.

Key words: student-centeredness, digitalization of education, competence, research, technologies, digitalization, formation.

Стаття надійшла до редакції: 19.12.2023р.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>